

Αρχαιολογικός χώρος αρχαίου Ιδαλίου

Ένα μεγάλο τμήμα από τη σημερινή πόλη του Ιδαλίου είναι κτισμένο πάνω στα κατάλοιπα της αρχαίας πόλης του Ιδαλίου. Η πόλη ήταν κτισμένη στις πλαγιές δύο γειτονικών λόφων και στη μικρή πεδιάδα μεταξύ τους. Στο λάφο μπορεί να διακρίνει κανείς το παλάτι και τον ελαιόμυλο. Ακόμα, διακρίνονται εργαστήρια επεξεργασίας μετάλλων, μέρος των τειχών της πόλεως και των ανακτόρων και κατοικίες Ιδαλιωτών.

Τοπικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Το μουσείο λειτουργεί ως κέντρο πληροφόρησης για την ιστορία του αρχαίου Ιδαλίου και εκεί οι επισκέπτες μπορούν να δουν κάποια από τα χαρακτηριστικότερα ευρήματα της περιοχής. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο μουσείο έχει τοποθετηθεί πιστό αντίγραφο της ενεπίγραφης πλάκας του Ιδαλίου που από τα τέλη του 19ου αιώνα βρίσκεται στην Εθνική Πινακοθήκη στο Παρίσι. Η πινακίδα αυτή είναι γραμμένη στην Κυπροσυλλαβική γραφή και μας δείχνει ότι η βασιλεία στο αρχαίο Ιδάλιο δεν ήταν απολυταρχική και ότι οι πολίτες μαζί με το βασιλιά έπαιρναν από κοινού αποφάσεις για θέματα που αφορούσαν την πόλη. Ακόμα, η πινακίδα αυτή μας φανερώνει την ύπαρξη κτηματολογίου και αποτελεί παράλληλα το αρχαιότερο ασφαλιστικό έγγραφο σε ολόκληρο τον κόσμο.

Εκκλησιά του Αγίου Μάμα

Ο γοθτικός ναός του Αγίου Μάμα πιθανότατα χτίστηκε το 16ο αιώνα. Και σε αυτό το κτίσμα όπως και σε όλες τις εκκλησίες του Δαλιού χρησιμοποιήθηκε τοπικός πωρόλιθος. Αξίζει να σημειωθεί ότι από την κουκουβάγια της Ξυλόγλυπτης πόρτας του Αγίου Μάμα, εμπνεύστηκε ο νομπελίστας ποιητής μας Γιώργος Σεφέρης και έγραψε το ποίημα «Λεπτομέρειες στην Κύπρο». Το πρωτότυπο της πόρτας του Αγίου Μάμα βρίσκεται στο μουσείο Λαϊκής Τέχνης στη Λευκωσία και στο ναό έχει τοποθετηθεί αντίγραφο της.

Το Δάλι χθες και σήμερα

Το Ιδάλιον (Δάλι) βρίσκεται στην επαρχία Λευκωσίας, 17 περίπου χιλιόμετρα νότια της πρωτεύουσας, σε υψόμετρο 220μ. Καλύπτει μια έκταση 32 τετραγωνικών χιλιομέτρων η οποία περιλαμβάνει δύο οικιστικές περιοχές -τη γεωργική και την κτηνοτροφική - και δύο βιομηχανικές ζώνες. Η βλάστηση της περιοχής είναι πυκνή και κατά μήκος του ποταμού Γιάλια υπάρχουν καλλιέργειες εσπεριδοειδών, ευκάλυπτοι, και ελαιόδεντρα. Στους λόφους γύρω από το Δάλι η βλάστηση αποτελείται κυρίως από θάμνους, διάφορα βότανα, και αγριολούλουδα. Ο αριθμός των κατοίκων σήμερα ανέρχεται στις 9500.

Οι κάτοικοι ανέκαθεν ασχολούνταν κυρίως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία και με διάφορες άλλες καλλιέργειες, όπως για παράδειγμα καλλιέργειες δημητριακών, πατατών, φρούτων και λαχανικών, λόγω του εύφορου εδάφους. Από το 1981 δημιουργήθηκε και η Βιομηχανική Ζώνη - που βρίσκεται στα σύνορα με το Πέρα Χωριό-Νήσου - με αρκετές βιομηχανικές μονάδες αλλαντικών, ζυθοποιίας, ραπτικής, Ξυλουργείων και επίπλων, τούβλων και κεραμικών κ.α.

Σύμφωνα με την παράδοση, το Ιδάλιον ιδρύθηκε από το Βασιλιά Χαλκάνορα και ήταν ένα από τα 11 αρχαία Βασιλεία της Κύπρου, το οποίο όμως πολιορκήθηκε και υποτάχθηκε στο Βασίλειο του Κίτιου με τη βοήθεια των Μήδων γύρω στο 470 π.χ. Η πόλη του Ιδαλίου, ακόμα και μετά την υποταγή της στο Κίτιον, συνέχισε την οικονομική ακμή και την πολιτιστική της παράδοση σε ολόκληρη τη διάρκεια των Κυπρο-Κλασικών, Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών χρόνων μέχρι το 400 περίπου π.χ.

Σύμφωνα με την παράδοση, ο Έλληνας βασιλιάς Χαλκάνορας αναζητώντας μετά τον Τρωικό Πόλεμο κατάλληλη γη για να κτίσει το νέο του βασίλειο και να εγκαταστήσει τους στρατιώτες του, πήρε χρησμό από το μαντείο της Κύπρου να σταματήσει εκεί που θα έβλεπε την ανατολή του ήλιου.

Παράλληλα με την παράδοση για την ίδρυση της πόλης του Ιδαλίου, άλλες μυθολογικές μαρτυρίες αναφέρουν ότι στους δύο λόφους που δεσπόζουν στα ανατολικά σύνορα της σημερινής κωμόπολης, υπήρχαν 14 συνολικά αρχαίοι ναοί αφιερωμένοι στην Αφροδίτη Ιδαλία, στον Απόλλωνα, στην Αθηνά και σε άλλους αρχαίους ελληνικούς θεούς. Οι ίδιες μαρτυρίες συνδέουν το Ιδάλιον με τον έρωτα της Αφροδίτης και του Άδωνι.

Ένα μεγάλο τμήμα από τη σημερινή πόλη του Δαλιού είναι κτισμένο πάνω στα κατάλοιπα της αρχαίας πόλης του Ιδαλίου και καταλαμβάνουν μια έκταση μεγαλύτερη των 2 τετραγωνικών χλμ. Η πρώτη έρευνα του αρχαιολογικού χώρου έγινε από τον Αμερικανό Ύπατο αρμοστή στην Κύπρο από το 1865 μέχρι το 1876. Οι συστηματικές ανασκαφές άρχισαν το 1971 και συνεχίστηκαν μέχρι το 1981 από την αμερικανική αρχαιολογική αποστολή. Τα στοιχεία από τις ανασκαφές αποδεικνύουν ότι το Ιδάλιον ήταν κατοικημένο αδιάλειπτα από τον 12ο αιώνα π.χ.

Μέσα στον αρχαιολογικό χώρο έχουν ανευρεθεί κτηριακά κατάλοιπα, πήλινα αγγεία και άλλα ευρήματα τα οποία κοσμούν αίθουσες πολλών μουσείων, στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Εκτός από τον Αρχαιολογικό χώρο, το Δάλι προβάλλει και τα μεσαιωνικά εξωκλήσια, του Αγίου Γεωργίου, του Αγίου Μάμα και του Αγίου Δημητρίου, όπως επίσης και το εκκλησάκι του Αγίου Θεοδώρου, τα οποία έχουν κηρυχθεί ως Αρχαία Μνημεία από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Ο Μητροπολιτικός Ναός Παναγίας Ευαγγελίστριας, η εκκλησία των Αγίων Ανδρόνικου και Αθανασίας και η εκκλησία του Αγίου Θεοδώρου τονίζουν το έμφυτο ελληνοχριστιανικό πνεύμα.

Η πολιτιστική και πνευματική ανάπτυξη του Δήμου Ιδαλίου ανέκαθεν ήταν σε πολύ υψηλά επίπεδα. Σημαντικό ρόλο στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου, διαδραματίζει η Δημοτική Χορωδία του Δήμου, η οποία συμμετέχει σε διάφορα φεστιβάλ. Το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Ιδαλίου συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη της πολιτιστικής ζωής, αφού στεγάζει το Ιστορικό και Εθνογραφικό μουσείο της πόλης, καθώς και τη Δημοτική Βιβλιοθήκη. Από τον Ιανουάριο του 2008 τέθηκε σε λειτουργία το τοπικό Αρχαιολογικό Μουσείο του Ιδαλίου, στο οποίο εκτίθενται ευρήματα από τον Αρχαιολογικό χώρο του Ιδαλίου.

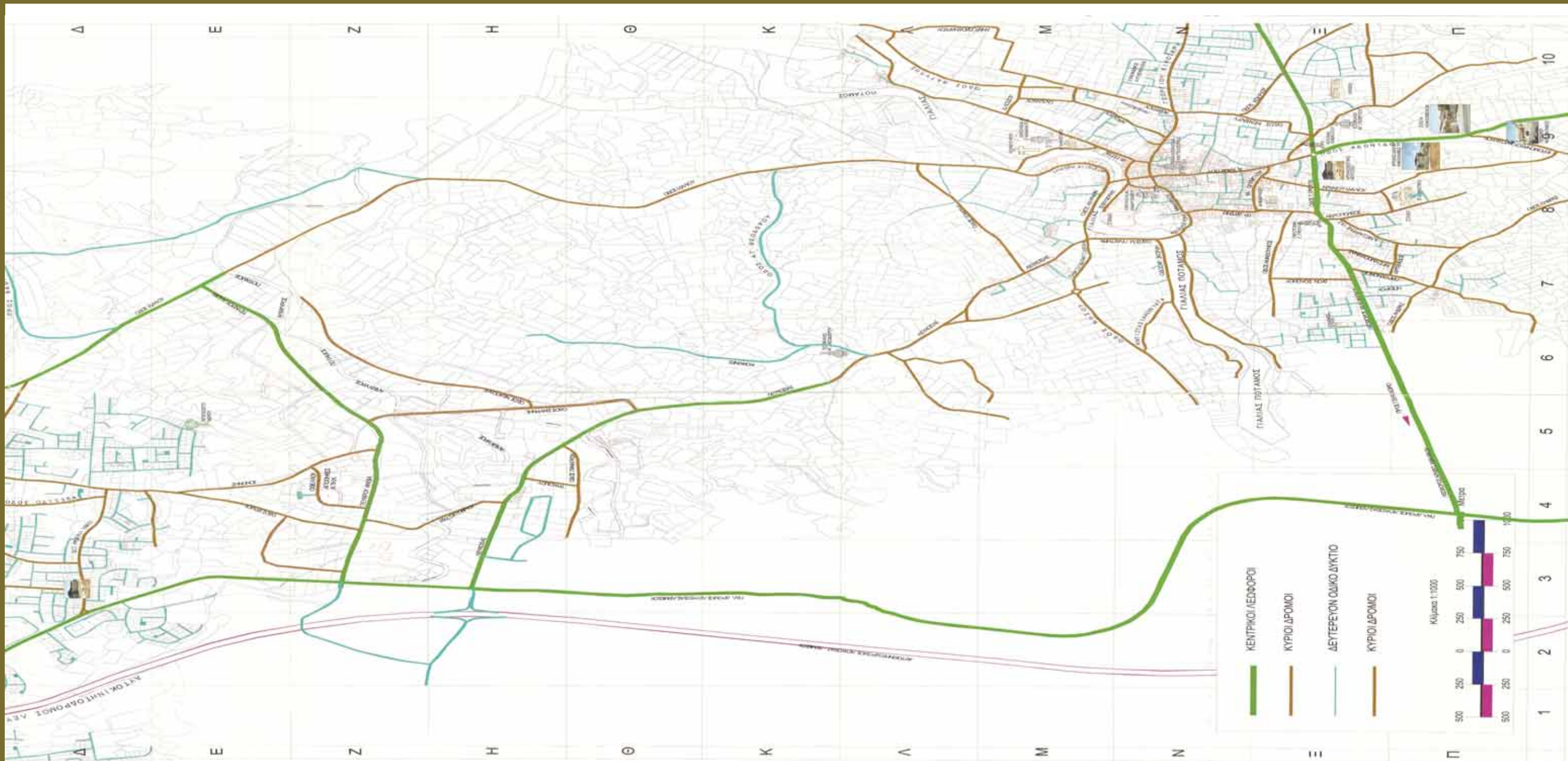
Ανάμεσα στις σημαντικότερες πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου Ιδαλίου, είναι και η διδμοποίηση του Δήμου με την Γαλλική κωμόπολη Combs la Ville. Έτσι, στις 8 Οκτωβρίου 1978 πραγματοποιήθηκε η διδμοποίηση των δύο πόλεων. Επίσης, ο Δήμος Ιδαλίου προχώρησε σε αδελφοποίηση με το Δήμο Αχαρνών την 1η Οκτωβρίου 2010.

Αναφορικά με τον τομέα του αθλητισμού, ο Δήμος Ιδαλίου έχει πολλά αθλητικά σωματεία, όπως για παράδειγμα ο «Χαλκάνορας Ιδαλίου», ο «Αδωνις Ιδαλίου», ο «Μιχαήλ Ολύμπιος», και ο «Λεύτερος». Ακόμα υπάρχει και η Αθλητική Ένωση Ιδαλίου «Πανιδάλιας», η οποία ιδρύθηκε το 1992 και αποτελεί μια ακαδημία πετοσφαίρισης και καλαθοσφαίρισης.

Εκκλησιά Αγίου Δημητρίου

Το μονόχωρο εκκλησάκι του Αγίου Δημητρίου έχει σταυροειδή στέγη και τρούλο και είναι εξολοκλήρου κτισμένο από πωρόλιθο. Φέρει χρονολογημένες τοιχογραφίες του 1317, έργα υψηλής τέχνης και αισθητικής.

Εκκλησιά Αγίου Γεωργίου

Το εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου χτίστηκε τον 14ο αιώνα. Ο μονόχωρος σταυροειδής ναός με τρούλο αποτελεί κομψοτέχνημα της βυζαντινής αρχιτεκτονικής και ζωγραφικής.

Μητροπολιτικός Ναός Παναγίας Ευαγγελίστριας

Η ανέγερση του ναού Παναγίας Ευαγγελίστριας άρχισε στις αρχές του 20ου αιώνα. Ο ναός αυτός είναι κτισμένος από τοπικό πωρόλιθο και με κομψοτεχνήματα λιθογλυπτικής στο εξωτερικό και Ξυλόγλυπτικής στο εσωτερικό.

Γέφυρα ποταμού Ιδαλίου

Είναι η πρώτη κτιστή γέφυρα του ποταμού Ιδαλίου, η οποία ανεγέρθηκε το 1957 και συνδέεται με την προσπάθεια των Βρετανών να εξημερίσουν τους επαναστατημένους Έλληνες της Κύπρου.

Νερόμυλος

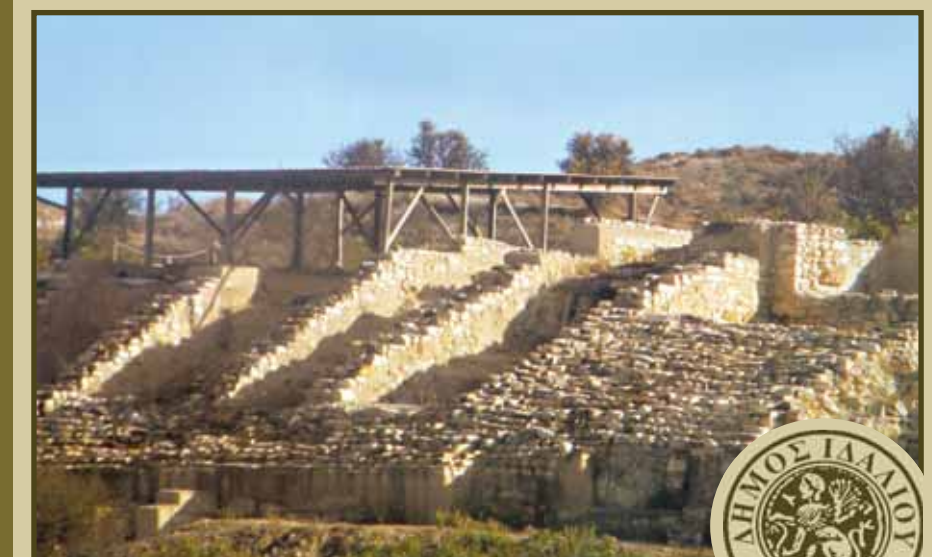
Ο νερόμυλος στο Αγγίδι, που χρησιμοποιείτο μέχρι τη δεκαετία του 1940, αποτελείται από τη μεγάλων διαστάσεων δεξαμενή, τα βοηθητικά δωμάτια για τη συλλογή των σιτηρών, το χώρο για τη φιλοξενία των ζώων και των πελατών, το χώρο της φτερωτής και ένα σύμπλεγμα από πετρόκτιστα αυλάκια για τη διοχέτευση του νερού προς και από το μύλο. Σήμερα έχει αναπαλαιωθεί.

Πηγές:
Κυπριανού, Φ. (2006) *Ιδάλιον. Η πόλη του χθες και του σήμερα*. Λευκωσία: 2006.
Χάματσο, Α. (2010) *Ιστορική διαδρομή Ιδαλίου. Ιδάλιον*, (5), 6-16.
Μεγάλη Κυπριακή Γεωγραφία, «Δάλι», τ.4, Φιλόκυρος, Λευκωσία:1986, σσ.179-182.

Τουριστικός Οδηγός

ΙΔΑΛΙΟΝ

Ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία

ΕΚΔΟΣΗ ΔΗΜΟΥ ΙΔΑΛΙΟΥ

Archaeological Site of Ancient Idalion

A large part of the modern city of Dali is built on the ruins of the ancient city of Idalion. The city was built on the slopes of two neighbouring hills and the small valley in between. The remains of the palace and olive-mill as well as metal workshops, parts of the city walls and the homes of the citizens of ancient Idalion can be seen on the hill top.

Local Archaeological Museum

The museum operates as a centre of information on the history of ancient Idalion and visitors are able to see some of the most characteristic findings of the area. It is worth noting that the museum contains a facsimile of the Idalion tablet which has been housed in the National Library of Paris since the 19th century. The tablet is written in the Cypriot syllabary and shows that the regime in ancient Idalion was not authoritarian and that the citizens decided together with the king on issues concerning the city. The tablet also reveals the existence of a land registry as well as the oldest insurance document in the whole world.

Church of Ayios Mamas

The Gothic church of Ayios Mamas was probably built in the 16th century. As is the case with all the churches of Dali, the church was built with local porous limestone. It is worth noting that the owl on the carved wooden door of Ayios Mamas inspired Greek Nobel-prize winning poet George Seferis to write his poem Details in Cyprus. The original door is located at the Museum of Folk Art in Nicosia and a replica has been placed on the church.

Dali yesterday and today

Idalion (Dali) is situated in the Nicosia district, about 17 kilometres south of the capital, at an altitude of 220m. It covers an area of 32 square kilometres which includes two residential areas – agricultural and livestock breeding- and two industrial zones.

The area is densely vegetated and plantations of citrus trees as well as eucalyptus and olive trees grow along the river Yialias. The hills around Dali are covered mainly by shrubs, various herbaceous plants and wild flowers. Currently the area is inhabited by 9500 people.

Traditionally the inhabitants have engaged mainly in farming and animal breeding and the fertile soil has encouraged the cultivation of crops such as cereals, potatoes, fruit and vegetables.

In 1981 the industrial zone was built on the border with the village of Pera-Chorio Nisou, and includes industrial facilities for cured meat products, breweries, clothes-making, carpentry and furniture-making, bricks and ceramics, etc.

According to tradition, Idalion was founded by King Chalcanor and was one of the 11 ancient kingdoms of Cyprus. In around 470 BC it was besieged and brought under the kingdom of Citium with the help of the Medes. Even after it became part of the kingdom of Citium, Idalion continued to flourish economically and culturally throughout the Cypro-Classical, Hellenistic and Roman periods until about 400 BC.

Tradition has it that after the Trojan War, Achaean King Chalcanor was looking for a suitable place to build his new kingdom and settle his troops and was told by the oracle of Cyprus to stop where he could see the sun rising.

In addition to the traditions surrounding the establishment of the city of Idalion, other mythological testimonies say that on the two hills overlooking the eastern borders of the modern town, there were a total of 14 ancient temples dedicated to Aphrodite of Idalion, Apollo, Athena and other ancient Greek gods. The same testimonies link Idalion to the love between Aphrodite and Adonis.

A large part of the modern town of Dali is built on the remains of the ancient city of Idalion which cover an area greater than 2 square kilometres.

The first exploration of the archaeological site was conducted by the American High Commissioner from 1865 to 1876. Systematic excavations began in 1971 and continued until 1981 under the leadership of the American archaeological mission.

The findings prove that Idalion was inhabited without interruption from the 12th century BC.

Remains of buildings, pottery and other findings have been uncovered in the archaeological site and these can now be viewed in a large number of museums in Cyprus and abroad.

In addition to the archaeological site, Dali is also known for the medieval chapels dedicated to Ayios Georgios, Ayios Mamas and Ayios Demetrianos, as well as the small church of Ayios Theodoros. These have been declared Ancient Monuments by the Department of Antiquities.

The Cathedral of Panayia Evangelistria, the church of the Saints Andronikos and Athanasia and the church of Ayios Theodoros are all excellent examples of the innate Greek-Orthodox spirit.

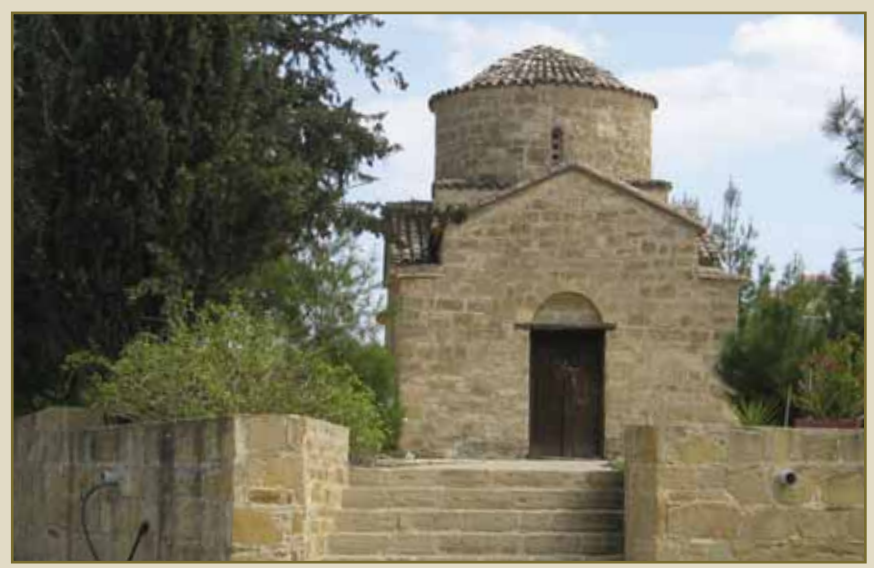
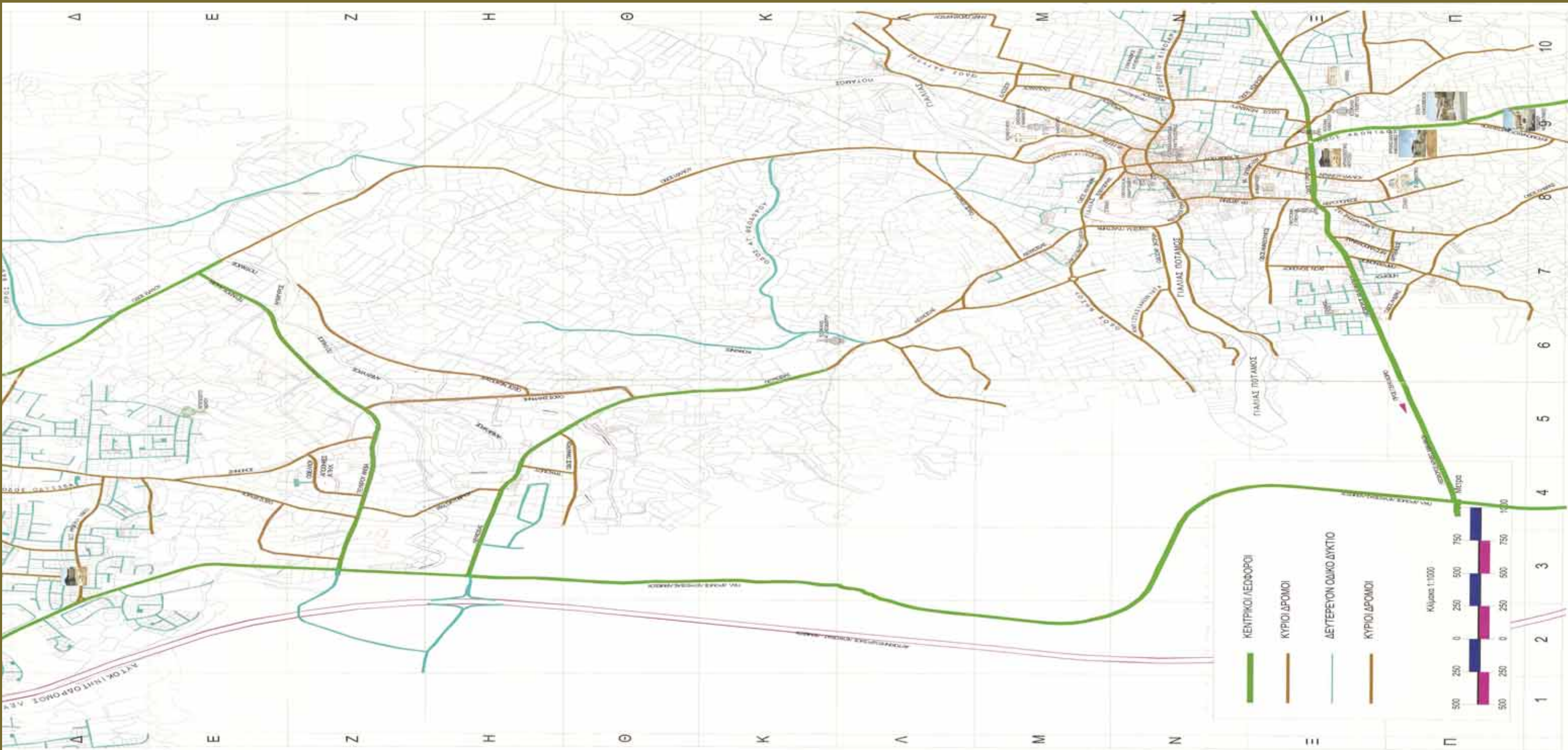
The cultural and spiritual-intellectual life of the Municipality of Idalion has always been very highly developed. An important part in the cultural life of the Municipality is played by the Municipal Choir which takes part in numerous festivals.

The Municipal Cultural Centre also contributes greatly to the development of cultural life, housing as it does the Historical and Ethnographic Museum of the city and the Municipal Library.

The local Archaeological Museum which houses findings from the archaeological site of Idalion opened its doors to the public in January 2008.

One of the most important cultural events of Idalion was the twinning of the Municipality with the French town of Combs la Ville. This took place on 8 October 1978. On 1 October 2010 Idalion Municipality was also twinned to Acharnon Municipality.

Idalion Municipality is very active in the field of sport as well, with several clubs and associations, such as Chalcanoras Idaliou, Adonis Idaliou, Michael Olympios, Lefteros, and the Panidalikos Sports Association, which was established in 1992 and includes an academy for volley-ball and basket-ball.

Church of Ayios Georgios

The little church of Ayios Georgios was built during the 14th century. The single-nave cruciform vaulted church is a masterpiece of byzantine architecture and religious painting.

Cathedral of Panayia Evangelistria

Work to build the church of Panayia Evangelistria began during the 20th century. The church is built of local porous limestone and is decorated with fine stonework on the exterior and elegant woodwork on the interior.

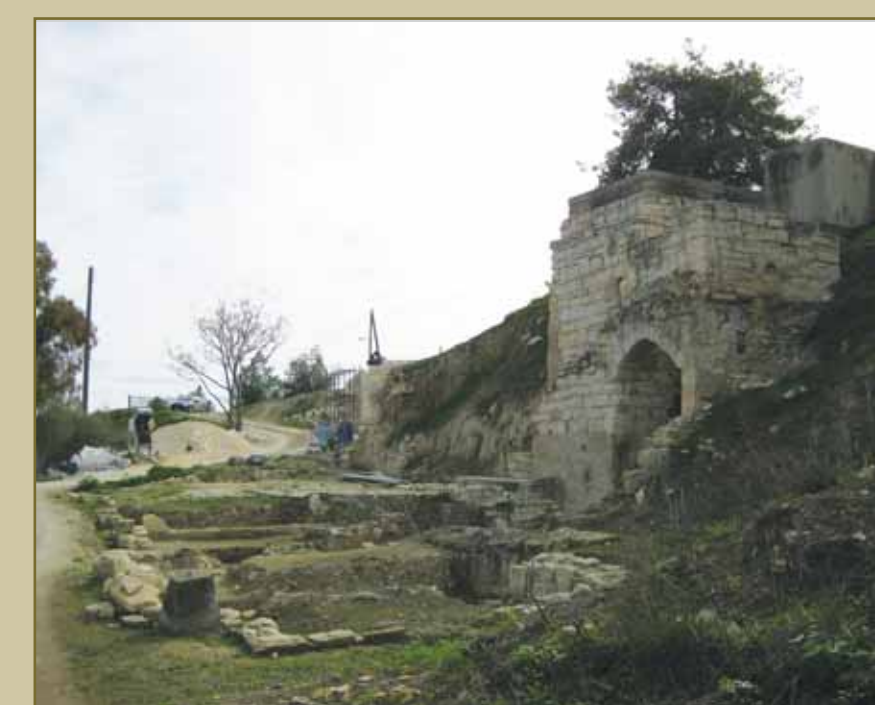
Bridge on the River Idalias

This is the first built bridge over the river Idalias. It was constructed in 1957 and forms part of the efforts of the British colonial powers to appease the rebellious Greeks of Cyprus.

Church of Ayios Demetrianos

The single-nave church of Ayios Demetrianos has a cruciform roof and vault and is built exclusively of porous limestone. The church contains wall-paintings of supreme artistic and aesthetic value dating from 1317.

Watermill

The watermill at Agridi, which was in use until the 1940s, consists of a large water tank, side rooms for collecting the grain, spaces for housing animals and customers, the wheel room and a system of stone-built ditches to channel the water to and from the mill. The watermill has been restored.

Tourist Guide IDALION

Historical and religious monuments

Published by the Municipality of Dali

